

(i) Printed Pages : 7 Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

1	0	4	2	4
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	2
---	---	---	---

Bachelor of Arts (FYUP) 2nd Semester,
(2056)

PUBLIC ADMINISTRATION (In all Mediums)

Paper : Indian Administrative System

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 90

Note :- Question No. 1 is compulsory. Attempt **one** question from each Unit. All questions carry equal marks.

(Compulsory Question)

1. Attempt any **nine** of the following in **25-30** words each :
 - i. Give the composition of Electoral College.
 - ii. Who administers the oath to the Member of Lok Sabha?
 - iii. Name four persons appointed by the President.
 - iv. Give the qualifications for becoming member of Rajya Sabha.
 - v. Give the emergency powers of the President.
 - vi. How many members are nominated to the State Legislative Council?

- vii. Name the states that have legislative council.
- viii. Give two powers of the Lok Sabha.
- ix. Name the writs issued by the High Court.
- x. Give two functions of the Chief Secretary.
- xi. Give full names of three All India Services.
- xii. Mention two instruments of legislative control over administration. 2×9=18

UNIT—I

2. Discuss in detail the features of Indian Administration. 18
3. Discuss the appointment, functions and role of the President. 18

UNIT—II

4. Discuss the appointment, powers and functions of the Chief Minister. 18
5. Discuss the Centre and State Administrative and Legislative relations. 18

UNIT—III

6. Discuss the composition and functions of the Supreme Court of India. 18
7. Discuss in detail the Judicial control over administration. 18

UNIT—IV

8. Discuss the composition, functions and role of Cabinet Secretariat. 18
9. Discuss the structure of District Administration. Also discuss the functions of District Administration. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न हल करें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

(अनिवार्य प्रश्न)

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों के उत्तर 25-30 शब्दों में दें :
- निर्वाचक मंडल की संरचना बताइए।
 - लोकसभा के सदस्य को शपथ कौन दिलाता है?
 - राष्ट्रपति द्वारा नियुक्त चार व्यक्तियों के नाम बताइए।
 - राज्यसभा का सदस्य बनने के लिए आवश्यक योग्यताएँ बताइए।
 - राष्ट्रपति की आपातकालीन शक्तियाँ बताइए।
 - राज्य विधान परिषद में कितने सदस्य मनोनीत होते हैं?
 - उन राज्यों के नाम बताइए जिनमें विधान परिषद है।

- viii. लोकसभा की दो शक्तियाँ बताइए।
- ix. उच्च न्यायालय द्वारा जारी किए जाने वाले रिटों के नाम बताइए।
- x. मुख्य सचिव के दो कार्य बताइए।
- xi. तीन अखिल भारतीय सेवाओं का पूर्ण नाम बताइए।
- xii. प्रशासन पर विधायी नियंत्रण के दो प्रपत्रों का उल्लेख कीजिए। 2×9=18

यूनिट-I

2. भारतीय प्रशासन की विशेषताओं पर विस्तार से चर्चा कीजिए। 18
3. राष्ट्रपति की नियुक्ति, कार्य और भूमिका पर चर्चा कीजिए। 18

यूनिट-II

4. मुख्यमंत्री की नियुक्ति, शक्तियों और कार्यों पर चर्चा कीजिए। 18
5. केंद्र और राज्य के प्रशासनिक और विधायी संबंधों पर चर्चा कीजिए। 18

यूनिट-III

6. भारत के सर्वोच्च न्यायालय की संरचना और कार्यों पर चर्चा कीजिए। 18
7. प्रशासन पर न्यायिक नियंत्रण की विस्तार में चर्चा कीजिए। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਕੈਬਿਨੇਟ ਸਚਿਵਾਲਯ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ, ਕਾਰਯ ਔਰ ਖ਼ੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 18
9. ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਕਾਰਯੋਂ ਪਰ ਖ਼ੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
- ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੱਸੋ।
 - ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਕੌਣ ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 - ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
 - ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
 - ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
 - ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
 - ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਹੈ।
 - ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੱਸੋ।

ix. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿੱਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

x. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ।

xi. ਤਿੰਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

xii. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਦੋ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

3. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

5. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

6. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

7. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
9. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18